

Infectieziekten augustus 2019

3 september 2019

In augustus ontving de GGD de volgende meldingen:

- 1 melding van hepatitis B
- 1 melding van hepatitis C
- 1 melding van Haemophilus Influenzae
- 1 melding van leptospirose
- 1 melding van meningokokkose
- 1 melding van kinkhoest

Hepatitis B: de melding betrof iemand met een chronische hepatitis B infectie die al langer bekend bleek te zijn. De risicocontacten werden gescreend, en waar nodig gevaccineerd.

Hepatitis C: deze melding ging ook om een chronische infectie, waarschijnlijk al jaren geleden opgelopen ten gevolge van risicogedrag.

Haemophilus Influenzae: bij deze melding ging het om een invasieve infectie met deze bacterie. Nagegaan werd of er in de directe leefomgeving risicocontacten waren, dit bleek niet het geval. De ziekte wordt veroorzaakt door de bacterie Haemophilus influenzae type b (Hib). Als deze bacterie in de bloedbaan of in het zenuwstelsel komt kan het ernstige ziektebeelden geven zoals bloedvergiftiging of hersenvliesontsteking.

Hib-vaccinatie wordt aan alle kinderen in Nederland aangeboden via het Rijksvaccinatieprogramma. Jaarlijks komen er ongeveer 35 Hib-ziektegevallen voor in Nederland.

Kinkhoest: er werd in augustus één patiënt met kinkhoest gemeld. Er waren geen risicocontacten in de directe leefomgeving.

Leptospirose: de gemelde patiënt bleek de besmetting opgelopen te hebben ten gevolge van het zwemmen in een rivier in Zuid Oost Azië. Leptospirose, ook wel de ziekte van Weil of modderkoorts genoemd, wordt in Nederland niet vaak gezien.

Per jaar worden in Nederland bij de mens gemiddeld dertig gevallen van veelal ernstige leptospirose gediagnosticeerd met een duidelijke piek in de periode augustus-november. Ongeveer eenderde van de infecties wordt opgelopen (tijdens vakanties) in het buitenland, met name in tropische landen. Leptospirose bacteriën leven in de nieren van hun natuurlijke gastheer, vaak zonder deze ziek te maken, en worden uitgescheiden via de urine. De bacterie kan enkele weken tot jarenlang met de urine worden uitgescheiden en zo de omgeving besmetten. Oorzaken van infecties bij mensen zijn opspattende urine van runderen in een melkstal of zwemmen in buitenwaters waarin ratten leven, vooral als de omstandigheden voor de bacterie gunstig zijn: lauw, weinig stromend water. Honden raken ook regelmatig besmet door het zwemmen in buitenwater. Daarnaast kunnen honden de infectie oplopen door het likken aan elkaars genitaliën of door het oplikken van urine.

Door rattenurine besmet oppervlaktewater is de grootste risicobron voor de mens. Zwemmen, zeker in lauw stilstaand water, kan daarom beter vermeden worden. Rattenvangers of landbouwers die aan slootranden werken moeten uiterste hygiënemaatregelen in acht nemen, zij moeten beschermende kleding en schoeisel dragen. Contact met urine van mogelijk besmette runderen moet vermeden worden en het consumeren van rauwe melk wordt ten zeerste ontraden. Leptospirose bij honden wordt voorkomen door de dieren regelmatig in te enten, vooral voor honden die veel zwemmen is dit belangrijk (bron: RIVM).

Overige meldingen en signalen

Artikel 26: een kindercentrum in de regio maakte melding van meerdere kinderen met vlekjes (hand-voet-mondziekte).

Besmettingsaccidenten: door een medewerker in een zorginstelling werd een prikaccident gemeld. Daarnaast waren er zes meldingen van reizigers die tijdens een verblijf in het buitenland gebeten of gekrabd waren door een zoogdier. In de meeste gevallen ging het om hondenbeten, een enkele keer om een kat of een aap.

Bij elke melding werd een risico-inschatting gemaakt en waar nodig werden vervolgacties in gang gezet.

Wereld muggendag: 20 augustus was het Wereld muggendag. Deze dag staat in het teken van de wereldwijde voortgang van onderzoek en bestrijding van muggengerelateerde ziektes. Op 20 augustus 1897 ontdekte de Britse arts Ronald Ross dat muggen verantwoordelijk zijn voor het overbrengen van malaria. Later werd bekend dat muggen onder andere ook virussen als dengue, zika en chikungunya, kunnen overbrengen.

In Nederland komen ongeveer dertig verschillende soorten steekmuggen voor. Sinds de uitroeiing van malaria in de jaren zestig komen er in Nederland geen muggenoverdraagbare ziekten meer voor.

Incidenteel komen er exotische muggen binnen in Nederland via internationaal transport. Sommige soorten, zoals de tijgermug, kunnen ook ziekteverwekkers overbrengen. Kans op besmetting met een muggengerelateerde ziekte in Nederland is volgens het RIVM verwaarloosbaar.

Klimaatverandering zal de omstandigheden voor de mug in de toekomst mogelijk gunstiger maken.

Wereldwijde ontbossing en stedelijke groei spelen hierbij mede een rol. De verwachting is dat de omstandigheden zowel in het klimaat als ten aanzien van muggen en ziekteverwekkers kunnen veranderen, waardoor verspreiding van muggengerelateerde ziektes in Nederland in de toekomst een reëel risico is.

De Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA) verzorgt in Nederland de bestrijding van exotische muggen, zodat deze muggen zich niet permanent in Nederland kunnen vestigen. Er wordt t in het land op verschillende plaatsen actief gezocht naar exotische muggensoorten. Tot nu toe lijkt deze strategie succesvol.

Dengue: wereldwijd is er het afgelopen jaar sprake van een explosieve toename van dengue, een door muggen overgebrachte virusinfectie. Dit leidde met name in Zuid Oost Azië tot capaciteitsproblemen in de lokale ziekenhuizen. Ook werden er meer Nederlandse reizigers met dengue gezien.

Op het reizigersspreekuur van de GGD wordt uitgebreid aandacht besteed aan muggenbeetwerende maatregelen, het enige wat er op dit moment aan de preventie van dengue gedaan kan worden.

Zika: de verspreiding van het zikavirus, ook overgebracht door muggen, is sinds de piek in 2016 in Midden-en Zuid-Amerika in dat gebied behoorlijk afgenomen. Het virus is er nog wel, evenals in Azië en Afrika, maar de kans om besmet te raken is klein. Omdat het risico klein, maar toch niet afwezig is wordt aan zwangeren of mensen met een kinderwens geadviseerd goede muggenbeetwerende maatregelen te nemen als zij naar Zikagebieden willen reizen (bron: LCR).